

# Osaajaverstas®

Minun matkani kohti työtä



## Erno Salmela (LUT-yliopisto) 2026

Osaajaverstas® on rekisteröity tavaramerkki, jossa oppiminen perustuu tiimioppimiseen. Tiimioppiminen on tavoitteellista, vuorovaikutteista ja yhteisöllistä oppimista, jossa tiimi toimii yksilön oppimisen välineenä ja oppiminen syntyy yhdessä tekemällä, keskustelemalla ja refleктоimalla. Osaajaverstas® tavaramerkin on rekisteröinyt Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä Saimaan ammattiopisto Sampo.

# Ensin piti vain singahtaa

Kuulin Osaajaverstaasta ensimmäisen kerran tavallisella kauppareissulla. Kaupan eteisen ilmoitustaululla oli lappu, jonka ohi olin varmasti kävellyt ennenkin, mutta nyt nimi jäi jostain syystä mieleen. Myöhemmin sama nimi tuli vastaan kunnan somepäivityksessä ja yllättäen myös naapurini kertomana!

Osaajaverstas. Se kuulosti enemmän paikalta kuin palvelulta. Kavahdin vähän. Ajattelin, että sielläkin pitäisi tietää valmiiksi mitä haluaa tehdä isona, vaikka mittarissa oli jo sen verran kilometrejä, että sen olisi kai pitänyt olla selvillä aikaa sitten.

Toisaalta sana ”verstas” kuulosti paikalta, johon ei tarvitsisi tulla valmiina. Ehkä sinne voisi raahautua myös puoliksi hajonneena ja rakentaa jotakin keskeneräisestäkin.

Silti epäröin. Olin ollut työnhakijana niin kauan, että pelkkä työnhaku-sana ärsytti – samassa määrin kun mitä työttömyys hävetti. Työhaku tarkoitti lähinnä sitä, että tee nyt niitä v\*\*\*n hakemuksia, vaikka tiesi jo valmiiksi, ettei suurimpaan osaan paikoista ollut mitään asiaa. Kerran hain kaupunginjohtajaksikin ihan piruuttani. En päässyt.

Osaajaverstas kutsui itseään ponnahtuslaudaksi, ja minähän tarvitsin juuri vauhtia. En kyllä tiennyt mihin suuntaan, mutta johonkin olisi päästävä.

Lukaisin lisää. Huomasin tekstin, ettei Osaajaverstaalle välttämättä tarvitsisi mennä vaan se voisi tulla myös luokseni. Ajatus oli aivan hirveä. Mitä seuraavaksi? Työllisyysohjaaja olohuoneen ikkunan takana kiikareiden kanssa?

Tarkemmin luettuna luokse tuleminen tarkoitti tapahtumia, nuorisotiloja, kouluja ja sen sellaisia. Sitten bongasin ilmoituksen, jossa liikkuva verstas tulisi kunnan nuorisotilalle – ihan parin korttelin päähän kotoani.

Olisihan sinne helppo mennä, mutta ajatus hengailusta teinien keskellä ei varsinaisesti sytyttänyt. Toisaalta, ehkä minun pitäisi ensin vain singahtaa paikalle. Ponnahtaminen voisi tapahtua sitten myöhemmin...

... Vuotta myöhemmin istun palaverissa. Muistan hämärästi kaupan ilmoitustaulun ja sen aikaisen version itsestäni. Vieressäni istuvat vakavina Osaajaverstaan Anu ja Jaakko. Yritän kuumeisesti päätellä heidän ilmeistään, mitä olen tällä kertaa onnistunut munimaan.

Samalla tajuan yhden asian. Vuoden aikana oli tapahtunut enemmän kuin sitä edeltävinä kolmena vuotena yhteensä. Ja se kaikki alkoi yhdestä ilmoitustaulun lapusta.

***Ja mikä minusta sitten tulikaan? Varmistellen junaileva kehitysintoilija!***



# Muutama sana tarinakirjan synnystä ja tarinan hahmoista

Kirjan tarina pohjautuu kirjoittajan vuosina 2024–2026 Osaajaverstaiden toiminnassa tekemiin havaintoihin sekä keskusteluihin työnhakijoiden ja ”Plan B -kohti uusia mahdollisuuksia” -projektin työntekijöiden kanssa. Tarinassa on hyödynnetty myös vuosina 2020–2022 ”Esports Kipinä” -projektissa syntyneitä havaintoja nuorten aikuisten aktivoinnista ja työllistämisestä tapahtuma-alalla. Kirjan kuvituksessa on hyödynnetty ChatGPT-tekoälyä.

Tarinakirjassa käytetään talo-metaforaa, kuten toisessakin Plan B-projektissa syntyneessä tuotoksessa. Näkökulma näissä on kuitenkin erilainen. Tässä tarinakirjassa keskitytään asiakaspolkuun, kun taas toisessa on keskiössä Plan B:ssä kehitetty palvelutarjonta. Nämä kirjaset täydentävät siis toisiaan.

Tämä kirjasesen tarinan henkilöihahmot eivät perustu yksittäisiin todellisiin henkilöihin, vaan ovat rakennettu yhdistelmänä useiden ihmisten kokemuksista, persoonasta ja käyttäytymisestä.

## Tarinan päähenkilöt:

- Minä: 31-vuotias nainen työnhakijana
- Anu: Osaajaverstaan koordinaattori
- Jaakko: Osaajaverstaan valmentaja/tiimivalmentaja

## Tarinan sivuhenkilöt:

- Airi: Naapurini
- Milla: Nuorisotilan nuoriso-ohjaaja
- Ville: Osaajaverstaan kouluttaja
- Niina: Oppilaitoksen tiimivalmentaja
- Simo: Työllisyysviranomainen
- Santeri: Tapahtumayrityksen edustaja
- Vertaistiimini: Osaajaverstaan muut työnhakijat

# Hyppää tarinan kyytiin

## Tarinan kulku

1. Naapurustosta kuulen verstaan kutsun
2. Liikkuva verstaas kurvaa lähelleni
3. Eteisessä kohtaan lämpimän vastaanoton
4. Karttahuoneen jutustelussa suuntani kirkastuu
5. Olohuoneessa keskeneräisten kokoontumisajomme
6. Valmennushuoneessa rohkaistun etenemään
7. Keittiö ponnahtuttaa tiimimme ja minut eteenpäin
8. Teknologiakeskuksessa tekoälyn vauhdittamana
9. Vierashuoneessa saamani apu laajenee
10. Tilannehuoneessa epävarmuuteni hälvenee
11. Etähuoneessa Digiverstaan palveltavana
12. Kumppanuuksien korttelissa avaan uusia ovia
13. Loikkani koulutukseen ja työkokemukseen
14. Muistelosessiossa ympyräni sulkeutuu
15. Osaajaverstaan talon tavat vakuuttivat
16. Yhteenvedo Osaajaverstaan palveluista

# 1. Naapurustosta kuulen verstaan kutsun

En ollut etsimässä uutta alkua, kun se tuli vastaan. Olin etsimässä tarjouskahvia ja unohtanut ostoslistan kotiin. Kaupan eteisessä oli ilmoitustaulu, jossa mainokset rönsyilivät päällekkäin kuin pieni paperimetsä. Siellä oli myytävä sohva, kadonnut kissa, kesäteatterin juliste ja isoimpana ilmoitus Osaajaverstaasta. Se lupasi apua työnhakuun, opiskelupolkujen miettimiseen ja omien askelten löytämiseen. Pysähdyin pidemmäksi aikaa kuin aioin.



Olin ollut työnhakijana jo niin kauan, että pelkkä työnhaku-sana närästi minua. Se oli minulle ruutuja, salasanoja, liitteitä ja kohtia, joihin piti kirjoittaa itsestäni paremmin kuin jaksoi uskoa. Osaajaverstas kuulosti toisenlaiselta. Ajattelin työkaluja, puupölyä ja paikkaa, jossa keskeneräisyys kuuluu asiaan. Silti en ottanut kuvaa ilmoituksesta. Kävelin ohi, ostin kahvin ja unohdin maidon.

Osaajaverstaan nimi palasi kuitenkin mieleen illalla, kun näin sen uudelleen kunnan Facebook-päivityksessä. Ehkä viikko myöhemmin naapurini Airi mainitsi, että hänen tuttunsa oli käynyt juttelemassa Osaajaverstaalla ja hänen poikansa pääsi sinne maksuttomalle anniskelupassikurssille. Suoritettu kurssi mahdollisti pojalle kesätyön. Naapuruston voima! Tieto ei tule ylhäältä alas, vaan tavallisten ihmisten kertomana.

Minua pelotti ottaa verstaaseen yhteyttä. Pelkäsin, että minun pitäisi heti tietää, mitä haluan. Pelkäsin myös, että joku pettyisi minuun taas, kun en ollut hakenut tarpeeksi montaa paikkaa tai kun osaamiseni tuntui hajanaiselta. Mutta ilmoituksissa sanottiin, että Osaajaverstas on ponnahduslautaa. Ponnahduslaudalle ei mennä siksi, että osaisi jo lentää. Sinne mennään siksi, että haluaa saada vauhtia.

En silti ottanut yhteyttä. Turvallisempaa oli plärätä verstaan sisältöjä netissä. Siinä samalla huomasin, että tähän taitaa oikeasti kiinnostaa minua. Sitten huomasin Facebookissa, että liikkuva verstaas on tulossa parin korttelin päässä sijaitsevaan nuorisotilaan. Tuli ensin popup-myyvälät mieleen. Toisaalta ällötti ajatus menosta teinien joukkoon. Tosin postauksessa kerrottiin, että kuka tahansa on tervetullut.

Nuorisotilan tapahtuma tuntui vähemmän viralliselta kuin oikea verstaas, joten päätin uteliaana mutta varautuneena singahtaa paikalle. Ajattelin, että jos panikoin, niin voin piiloutua kahvikupin taakse ja lähteä kotiin sanomatta mitään.

*”Osaajaverstas kuulosti toisenlaiselta. Ajattelin heti työkaluja, puupölyä ja paikkaa, jossa keskeneräisyys kuuluu asiaan.”*

## 2. Liikkuva verstaas kurvaa lähelleni

Nuorisotilalle tullessani en kohdannut tiskin takaa tuijottamista enkä kylttiä, joka käski odottamaan vuoroa. Oli viihtyisä rennon näköinen tila ja vastassa kaksi ihmistä, jotka katsoivat ystävällisesti silmiin. He toivottivat tervetulleiksi ja esittäytyvät Anuksi ja Jaakoksi. Kertoivat olevansa Osaajaverstaan väkeä. Sanoivat myös, että verstaas on täällä tänään. Tämän oli mahdollistanut kumppanina toimiva nuorisotila, josta paikalla oli nuoriso-ohjaaja Milla.



Anu, Jaakko ja Milla olivat jo aiemmin järjestäneet useita vastaavia tilaisuuksia nuorisotilalla ja todenneet toimintojensa täydentävän juuri sopivasti toisiaan. Nuorisotila on nuorille tutumpi paikka tulla kuin Osaajaverstaas. Liikkuva verstaas siirtyi siis nimensä mukaisesti ketterästi sinne, missä ihmiset muutenkin ovat.

Paikalla oli myös puolenkymmentä nuorta – arviolta 5-10 vuotta minua nuorempia. Hiukan varovaisia, mutta mukavia, eivätkä katsoneet minua yhtään kieroon. Samalla asiallahan täällä kai oltiin.

Sanoin kuitenkin Anulle, etten tiedä, kuulunko tänne. Hän hymyili ja sanoi, että juuri siksi kannattaa jutella. Se oli pieni lause, mutta se avasi jotain. Iästä ei mainittu minulle mitään.

Olin tottunut siihen, että palveluun tullessa pitäisi osata nimetä ongelma selvästi. Tässä riitti, että kerroin missä kohtaa olen jumissa. Kerroin, että työnhaku on muuttunut minulle möykyksi. Kerroin, etten uskalla hakea paikkoja, joissa vaaditaan täydellisyyttä. Ja myös sen, että en ole varma, pitäisikö opiskella vai mennä suoraan töihin.

Nuorisotilalta sain Jaakolta matkaan pikkutehtävän. Minun piti kirjoittaa kotiin päästyäni kolme asiaa, joita en halua enää tehdä yksin. Kirjoitin:

- Pelätä ja jopa vihata työnhakua
- Omasta osaamisesta kirjoittaminen
- Sen selvittäminen, että mitä tukea saan tai en saa jos lähdän koulutukseen tai osa-aikatyöhön.

Tehtävä oli yllättävän vapauttava. Se ei kysynyt, missä olen huono. Se kysyi, missä haluan rinnalle jonkun auttamaan.

Kun lähdin nuorisotilalta, niin minulla oli sovittuna aika oikealle Osaajaverstaalle. Kalenterimerkintä tuntui sekä pelottavalta että lupaavalta. Liikkuva verstaas oli nuorisotilalla osoittanut, ettei Osaajaverstaas ole vain seinät. Se oli myös tapa tulla lähelle. Minusta alkoi tuntua, että ehkä Osaajaverstaas talon tavat saattaisivat sopia minulle muutenkin.

*”Liikkuva verstaas siirtyy nimensä mukaisesti  
ketterästi sinne, missä ihmiset  
muutenkin ovat.”*

### 3. Eteisessä kohtaan lämpimän vastaanoton

Osaajaverstaalle astuminen oli pienempi asia kuin olin kuvitellut, mutta samaan aikaan suurempi asia kuin kukaan muu olisi tajunnut. Olin valinnut paidan edellisenä iltana, tarkistanut tapaamisen ajankohdan ties miten monta kertaa ja pakkasin ansioluettelon kansioon, vaikka tiesin, ettei paperia ehkä tarvittaisi. Kun avasin oven, odotin jonkinlaista virastomaista hiljaisuutta. Sen sijaan kuulin kahvinkeitin äänen ja tavallisen tervehdyksen. Dejavuuu! Olin kokenut saman pari viikkoa sitten nuorisotilalla.

Minut otettiin vastaan lämpimästi. Anu oli vastassa. Hän ei kiirehtinyt minua istumaan oikeaan tuoliin tai täyttämään lomaketta ennen kuin ehdin hengittää. Hän ei myöskään puhunut minulle kuin kaikkietävä asiantuntija, vaan kuin ihminen, joka tuntee mahdollisia reittejä mutta ei väitä tuntevansa minun elämäni paremmin kuin minä itse. En kokenut olevani liukuhihnalla, jonka suuntaan ja vauhtiin en pysty itse vaikuttamaan. Rauhallinen alku ja tehtiin sanallinen sopimus siitä, että katsotaan asioita yhdessä.



Hetken ruperteltuamme Anu kysyi, että olinko ehtinyt pohtia kotitehtävää. Vastasin myöntävästi ja nostin esiin yhden asian, mitä en halua tehdä enää yksin: pelätä joka aamu herätessäni työnhakua ja joskus jopa vihata sitä. En sanonut vielä, että haluan työpaikan, koska se tuntui liian kaukaiselta.

Anu kirjoitti ykköshuoleni ylös ja laittoi sen eteisen naulakkoon roikkumaan. Siellä roikkui myös muita lauseita nimettöminä. Varsinainen murheiden puu, ajattelin. Palaisin lauseeseen vielä monta kertaa. Ensin piti päästä kuitenkin vihasta eroon. Minusta olikin alkanut jo tuntua siltä, että se oli hellittämässä. Anukin varmasti vaistosi sen.

Uskaltauduin sanomaan, että minua nolottaa olla epävarma. Anu vastasi, että epävarmuus liittyy äsken mainitsemaasi pelkoon. Epävarmuus usein synnyttää pelkoa. Toisaalta pelko lisää epävarmuuden tunnetta. Vaikka Anu kertoi asiasta esimerkin, niin en tajunnut asiaa heti. Tulisin kuitenkin omaksumaan sen myöhemmin. Mutta sen tajusin heti, että tässä on kyse tunteista...minun tunteista.

Anu vielä kertoi, että epävarmuus on usein lähtöpiste, ei este. Minusta se kuulosti aluksi liiankin lempeältä. Olin tottunut siihen, että työhaussa pitää olla reipas, joustava, motivoitunut ja heti valmis. Vaikka junailusta muuten tykkäsinkin, niin tällaisesta junailusta en. Osaajaverstaalla sain olla myös väsynyt. Se ei tehnyt minusta vähemmän toimivaa. Se teki minusta ihmisen, jonka kanssa lähdettiin liikkeelle siitä missä oikeasti olin.

Ensikohtaaminen fyysisellä Osaajaverstaalla oli äärimmäisen tärkeä. Jos se olisi ollut kylmä, niin en olisi tullut uudelleen. Nyt minulle jäi tunne, että tässä talossa ovi ei sulkeudu, vaikka en vielä osaisi sanoa oikeita sanoja.

Sain seuraavaksi kutsun jutustelutuokioon, joka tapahtuisi verstaan Karttahuone-tilassa. Jutustelu kuulosti jo nimenä paljon rennommalta kuin joku palaveri tai vastaava. Anu vielä sanoi, että se jutustelu on vähän niin kuin tämän päivän juttelun jatko-osa. Ajatukseni siirtyivät elokuvamaailmaan. Toivottavasti tässä maailmassa jatko-osa on yhtä hyvä tai jopa parempi kuin edeltävä.

Lähtöä tehdessäni Anu pyysi vielä paikalle Osaajavertaan muun henkilökunnan eli jo aiemmin tapaamani valmentaja-Jaakon ja uutena tuttavuutena kouluttaja-Villen. Heihin tutustuisin myöhemmin paremmin.

*”Hän ei puhunut minulle kuin kaikkietävä asiantuntija,  
vaan kuin ihminen, joka tuntee mahdollisia reittejä  
mutta ei väitä tuntevansa elämäni  
paremmin kuin minä itse.”*

## 4. Karttahuoneen jutustelussa suuntani kirkastuu

Jutustelutuokioon tullessani vastaanotto oli yhtä mukava kun viimeksikin. Kaikkein tärkeintä oli, että Anu muisti mitä oltiin viimeksi keskusteltu ja kysäisi ihan arkisia asioita, että miten on mennyt. Siitä sitten siirryttiin varsinaiseen jutusteluun.

Jutustelu oli rentoa, mutta ei kevyttä. Se oli luottamuksellista sillä tavalla, että sain itse päättää, mitä sanon ja mihin palaan myöhemmin. Tämä auttoi minua näkemään tilanteeni kokonaisena. En ollut pelkkä hakemusautomaatti. Olin ihminen, jonka työpolkuun vaikuttivat myös bussit, etuudet, rohkeus, osaamiseni, kiinnostuksen kohteeni ja se, milloin jaksan keskittyä. Minua kuunneltiin pitkästä ajasta aidosti!

Anu pyysi minua kertomaan, mistä olen tulossa. Aloitin työpaikoista, koska ajattelin niiden olevan tärkeimpiä. Pian puhuin kuitenkin myös arjesta, terveydestä, perheestä, rahasta, unesta, häpeästä ja siitä, kuinka vaikeaa on vastata kysymykseen ”mitä haluat”, kun on pitkään yrittänyt vain selvitä.

Tässä kohtaa käytiin myös vihakeskustelu ja tajusin vihan johtuvan siitä, ettei minua ollut aiemmin aidosti kuunneltu vaan yritetty siirtää eteenpäin kuin maitotölkkiä kaupan hihnalla. Tähän mennessä kaikki liikkuvalla ja fyysisellä verstaalla kohtaamani asiat olivat toisin.



Samalla avautui, että vihalla ja pelolla on yhteys, ja että pelkoni johtuu omista epävarmuuksistani. Anu kertoi, että viha on pelon näkyvämpi ja aktiivisempi muoto, ja se voi näkyä vaikkapa puolustautumisena, hyökkäämisenä, syyttämisenä tai jopa fyysisenä aggressiivisuutena. Itsestäni tajusin, että se ilmeni puolustautumisena ja syyttämisenä.

Kun olimme tovin jutustelleet, niin sen perusteella alettiin hahmotella karttaa. Edessäni oli paperi ja kyniä. Anu piirsi paperille ”oma polkuni”-ympyrän ja sen ympärille sanoja, joita olin käyttänyt: oppiminen, tapahtumat, asiakaspalvelu, järjestely, rauhallisuus, tarkkuus ja epävarmuus. Hän ei poistanut epävarmuutta listasta, vaan jätti sen muiden sanojen joukkoon. Se tuntui oudolta. Olin pitänyt epävarmuutta merkinä siitä, etten kelpaa. Mutta nyt karttaa luodessa se muuttuikin arvokkaaksi tiedoksi, jonka kanssa voidaan työskennellä. Voisiko negatiivisista tunteista saada todellakin voimaa? Voisiko negan vähentämisen nähdä jopa kiehtovana pelinä?

Tämän jälkeen karttani alkoi hahmottua pienistä asioista. Tapahtumat ja niihin liittyvät asiat alkoivat nousta selkeimmin esiin. Ei se mikään täysin uusi tieto minulle ollut. Tykkään käydä tapahtumissa ja olenpa ollut muutamaa järjestämässäkin talkoohommana. En ollut vielä valmis vaativimpiin tehtäviin, mutta voisin kyllä vahvistaa tapahtumaosaamistani. Voisin myös päivittää ansioluettelon niin, että siinä näkyy järjestämäni tapahtumat ja niissä tekemäni asiat. Olin aika hyvä junailemaan asioita, vastaamaan tapahtumavieraiden kysymyksiin ja tarkastamaan että asiat toimivat.

Jutustelun ja kartan piirtämisen lopuksi sain kolme tehtävää. Ensimmäinen oli tuoda seuraavalle tapaamiskerralle päivitetty ansioluettelo. Toinen oli miettiä yksi työpaikka, joka herättää uteliaisuutta. Kolmas oli seurata viikon ajan, milloin minulla on eniten energiaa. Ne olivat pieniä tehtäviä, mutta ne tekivät minusta toimijan. En ollut enää vain avun kohde. Minusta tuli suunnistaja omalla kartallani.

Seuraavalla kerralla tapaisin Osaajaverstaan valmentaja-Jaakon. Jaakko tulikin taas moikkaamaan minua tehdessäni lähtöä: *”Viikon päästä sitten junailaan!”* Kuinka ollakaan, Jaakko oli jo huomannut minun käyttävän aika usein junailu-sanaa. Voisikohan sen liittää vielä kartalleni.

***” Voisiko negatiivisista tunteista saada todellakin voimaa? Voisiko niiden vähentämisen nähdä jopa kiehtovana pelinä?”***

## 5. Olohuoneessa keskeneräisten kokoontumisajot

Päädyin vähän vahingossa Osaajaverstaan olohuoneeseen. Olin tullut liian aikaisin jutustelutuokioon, joten jäi loppoaikaa odottaa. Olohuoneessa oli puolenkymmentä muuta ihmistä, kahvia, hiljaista puhetta ja tunne, ettei kenenkään tarvinnut esittää kiireisempää kuin oli.

Yksi selasi työpaikkoja, toinen kertoi aloittaneensa hygieniapassin opiskelun, kolmas nauroi sille, miten vaikeaa on kirjoittaa itsestään vahvuuksia kuulostamatta mainokselta.

Aluksi istuin sivussa ja kuuntelin. Minulla oli vanha ”paha” tapa ajatella, että muiden työnhakijoiden onnistuminen on minulta pois. Olohuoneessa se ajatus alkoi murentua. Kun joku kertoi päässeensä haastatteluun, muut iloitsivat. Kun joku sanoi saaneensa hylkäyksen, muut eivät vaienneet kiusaantuneesti, vaan jakoivat omia kokemuksiaan.

Vertaistuki ei ollut vain suuria puheita. Se oli sitä, että joku nyökkäsi juuri oikeassa kohdassa.



Olohuone oli sopivan väljä. Siellä sai tutustua ihmisten lisäksi verstaan toimintaan rauhassa. Ei ollut pakko ratkaista kaikkea heti. Voi vain tulla paikalle, juoda kahvin, kuunnella, kysyä, hengata ja huomata, että täällä tapahtuu muutakin kuin virallisia tapaamisia. Minulle olohuone oli paikka, jossa työnhaku lakkasi olemasta vain yksinäistä puurtamista ja ainaista häpeämistä.

Sain olohuoneesta oivalluksen. Verkostoituminen ei aina tarkoita käyntikortteja ja rohkeita esittelypuheita. Joskus se tarkoittaa sitä, että uskaltaa sanoa toiselle vaikka, että *”minua jännittää”*. Siitä voi alkaa keskustelu, joka johtaa vinkkiin koulutuksesta, työnantajasta tai tavasta kirjoittaa hakemus. Minulle se johti siihen, että kuulin Osaajaverstaan keittiössä alkavasta koulutuksesta, joka liittyi tapahtumiin. Sitten muistin, että Anukin oli siitä jo kertonut, mutta olinpa sen totaalisesti unohtanut.

Lähdin olohuoneesta vähän kevyempänä. Tiesin palaavani sinne myöhemmin. Ajattelin kysellä hiukan muilta, miten he ovat kokeneet Osaajaverstaalla olemisen. Tämäkin kuulosti, jos ei sosiaaliselta vuorelta, niin ainakin pieneltä kukkulalta, mutta rohkaistuin seuraavalla kerralla. Vähitellen meistä muodostui jonkinlainen tiimi, joka jakoi toisilleen avoimesti ajatuksia onnistumisista ja epäonnistumisista.

Vastaukseksi sain toistuvasti tämän tyylistä, joka jäi kantamaan: täällä ei tehdä ihmisestä väkisin toista ihmistä, vaan autetaan häntä löytämään seuraava toimiva askel. Mieleepä tuli heti Osaajaverstaan mainosten ponnahduslauta. Onkohan se sittenkin liiankin iso lupaus? Olisikohan vaikkapa vipuvarsi sopivampi? Näin mielessäni itseäni väännettävän verstaan logolla varustetulla rautakangella. Hihittelin itsekseni.

*”Minulle olohuone oli paikka, jossa työnhaku lakkasi olemasta vain yksinäistä puurtamista ja ainaista häpeämistä.”*

*”Meistä muodostui jonkinlainen tiimi, joka jakoi toisilleen ajatuksia onnistumisista ja epäonnistumisista.”*

## 6. Valmennushuoneessa rohkaistun etenemään

Kun karttahuoneessa elämästäni rakentui kartta, niin valmennushuoneessa kartalle alettiin piirtää reittiä ja ottaa askeleita. Siellä ei jääty vain puhumaan siitä, millainen minä olen ja mitä voisin joskus tehdä. Siellä tehtiin.

Astuessani valmennushuoneeseen valmentaja-Jaakko moikkasi iloisesti unohtamatta käyttää junailijan saapumista juuri oikeaan aikaan...tarkka kun olin. Ilokseni myös tajusin, miten hyvin tieto oli siirtynyt Anun jutustelutuokiosta tänne valmennushuoneeseen. Homma jatkui saumattomasti. Junailuun liittyen palasi mieleen vanha sanonta ”*toimii kuin junan vessa*”. Olin hyvissä käsissä.

Alkujuttelun jälkeen siirryttiin kotitehtäviini. Olin päivittänyt ansioluettelooni jutustelutuokiossa oivalletut asiat tapahtumajärjestämistä. Samalla intouduin päivittämään ansioluetteloni laajemminkin. Katsoin sitä jo nyt täysin uusin silmin. Vanha versio luettelo oli huono...eikun erittäin huono. Siellä ei edes ollut kaikki ansioni ja se oli kirjoitettu heikosti. Kirjoitusvirhetäkin löytyi aimoläjä.

Jaakko sanoi, että tämä on hieno käytännön näyttö edistymisestääni. Nyökkäsin nolosti tietäen, miten surkea luetteloni lähtökohta olikaan.

Toinen kotitehtäväni oli miettiä työpaikka, joka herättää uteliaisuuttani. Etsin kaksi – toisen lähempää kotipaikkakuntaani ja toisen kauempaa. Myös kokoluokassa oli valtava ero. Lähempää valitsin Elämys- ja aktiviteettituotantoa tarjoavan Tuplakasi-Actionin, ja kauempaa Nice Eventsin. Moni muukin toki kiinnosti, mutta yleisesti ne olivat tapahtuma-alalta.

Ja sitten Jaakko lausui taikalauseen ”***junailijaa taitaa kiinnostaa aika lailla tapahtuma-ala***”, jonka merkityksen tulisin oivaltamaan tarkemmin myöhemmin.

Kolmas kotitehtäväni oli seurata viikon ajan, milloin minulla on eniten energiaa. Ajattelin tämän tehtävän saadessani, että tuskinpa löydän nykyarjestani mitään sellaista. No koiran ulkoiluttaminen toi sitä, mutta olisiko jotain muuta. Vai maksaisiko joku koiriensa ulkoiluttamisesta? Ehkä. Oman ulkoiluttamisesta ei ainakaan, vaikka miten katsoisi laatikon ulkopuolelle.

Mutta sitten hoksasin. Katsoessani telkkarista tapahtumia tai vieraillessani niissä paikan päällä havainnoin aina, että mikä toimii poikkeuksellisen hyvin ja mikä poikkeuksellisen huonosti. Alkaa heti raksuttaa hyvissä asioissa, että miksi se toimii. Ja toisin päin huonoissa asioissa, että miksi ne eivät tee tätä näin kuin itse tekisin. Jaakko bongasi tästä minulta kaksi uutta taitoa tai ominaispiirrettä: havainnointikyky ja kehittämisen jano, joista jälkimmäinen kuulosti hauskalta. Täydensimme karttaani, että olen **KEHITYSINTOILIJA!**



Valmentaja-Jaakon merkitys näkyi erityisesti vaikeissa kohdissa. Kun koin ensimmäisen epäonnistumisen, niin teki mieli sanoa, että tässä se taas nähtiin. Jaakko ei vähätellyt pettymystä. Hän antoi minun olla harmissani ja kysyi sitten, mitä tietoa saimme. Työhakemus oli lähtenyt. Minä olin uskaltanut. Paikkaan oli ollut paljon hakijoita. Voisimme pyytää palautetta tai käyttää hakemusta seuraavan pohjana. Hylkäyksestä tuli oppia, ei tuomio. Palasin valmennushuoneeseen myöhemminkin.

Osa valmennuksista oli tiimivalmennuksia, joissa oli mukana myös muita työnhakijoita. Epäilin ensin suuresti asiaa, vaikka olinkin alkanut viihtyä olohuoneessa muiden kanssa. Tiimivalmennuksessa pääsin peilaamaan omia ajatuksia muiden kokemuksiin ja näkökulmiin. Huomasin, että tästä oli hyötyä. Sain uusia ideoita, näkökulmat laajenivat ja oma tilanne selkeytyi. Siinä missä meidän vertaisporukka oli täynnä ”*olohuonepsykologeja*”, niin kutsuimme Jaakon vetämää tiimivalmennusta ”*tolkkupajaksi*”.

Valmennushuoneessa opin onnistumaan pienesti. Ennen olin ajatellut, että onnistuminen tarkoittaa vain ja ainoastaan työpaikkaa. Nyt onnistuminen saattoi olla se, että soitin työnantajalle ja kysyin lisätietoja. Tai että korjasin CV:stä pois lauseen, jossa vähättelin itseäni. Pienetkin onnistumiset olivat etenemistä. Hymähdin, että omalta kohdaltani etanan vauhdilla.

Tekoäly oli Jaakon apuna valmennuksessa silloin, kun tarvittiin jäsenystä, laadukasta tekstiä ja laatikon ulkopuolelle katsomista. Se auttoi minua tunnistamaan osaamiseni ja vahvuuteni sekä sanoittamaan ne. Lisäksi tekoäly löysi minulle sellaisia sopivia työtehtäviä, joita en ollut itse osannut kuvitellakaan. Se auttoi myös työhaastatteluun valmistautumisessa testihaastatteluja myöten. Avataria en sentään vielä halunnut ottaa testihaastattelijaksi, vaikka sekin kiehtoi ajatuksena.

Mutta kun puhuin siitä, miksi pelkään epäonnistua, tekoäly ei riittänyt. Siihen tarvittiin ihminen, joka huomasi tauon äänessäni ja osasi kysyä lempeästi: mikä sinua jäi pohdituttamaan? Juuri tällä tavalla Jaakon ja tekoälyn yhdistelmä toimi hyvin: kone nopeutti ja paransi joissain asioissa laatuakin, mutta ihminen kannatteli kohdissa, joissa olin hauras.

Sain Jaakolta myös yhden isomman tehtävän. Valitsimme yhdessä kaksi tapahtuma-alan työpaikkaa, joissa oli haku päällä. Minun piti hakea molempia työpaikkoja sekä tehdä niitä varten räätälöidyt hakemukset ja ansioluettelot perehtymällä työpaikkailmoitusten lisäksi yritysten toimintaan syvällisesti arvoja myöten. Sovimme myös, että jos ahdistun, en katoa, vaan lähetän Jaakolle viestin. Tämä oli uusi sopimus myös itseni kanssa.

Ja niinhän siinä sitten tietysti kävi eli ahdistuin. En ollut vielä valmis. Mutta sopimuksemme mukaan kerroin tästä Jaakolle. Tämä on nyt minulle liian iso pala purtavaksi kerralla. Keksittäisinkö vaikka joku pienempi askel tähän väliin? Jaakko ehdotti keittiötä.

*”Opin onnistumaan myös pienesti. Ennen olin ajatellut, että onnistuminen tarkoittaa vain ja ainoastaan työpaikan saamista.”*

*”Onnistuminen voi olla vaikkapa rohkea soitto työnantajalle.”*

## 7. Keittiö ponnahduttaa tiimimme ja minut eteenpäin

Keittiö kuulosti minusta ensin hassulta nimeltä koulutuksille ja kursseille. Sitten tajusin, että keittiössä käytetään raaka-aineita, pilkotaan, sekoitetaan ja maistetaan. Minun raaka-aineeni olivat hajallaan: vähän tapahtumatalkoita, vähän asiakaspalvelua, vähän tarkkuutta vaativia hommia ja vähän junailua. Keittiössä niistä alettiin tehdä jotain, joka voisi kelvata myös työnantajalle.

Ilmoittauduin koulutukseen, jossa puhuttiin tapahtumien järjestämisestä. Nimi oli innostava ja vähän leikillinenkin, ”Sinustako tapahtumamestari?”. En tuntenut itseäni mestariksi. Tunsin itseni ihmiseksi, joka tietää mistä löytyy jatkojohto, osaa rauhoitella hermostunutta kävijää ja muistaa viedä roskat ennen kuin joku pyytää. Koulutuksessa opin, että juuri tuollaiset asiat ovat tapahtumissa arvokkaita.

Keittiössä puhuttiin myös passeista ja korteista, jotka voivat avata ovia nopeasti. Anniskelupassi, järjestyksenvalvojakortti ja hygieniapassi ovat hyviä esimerkkejä siitä, että osaamista voi lisätä pienempi pala kerrallaan. Noille kaikille taidoille olisi käyttöä myös tapahtumissa. Ei tarvitsisi odottaa vuosia ennen kuin voisi tehdä jotain. Mutta ensin halusin keskittyä tapahtumamestariksi tulemiseen – tai no verstaan kouluttaja-Ville sanoi, että tällä kurssilla teistä tulee semimestareita, mutta koulutuksessa kerrotaan, miten voitte edetä myöhemmin täysmestareiksi asti.



Esteitäkin tuli. Kaksi koulutuspäivää osui samaan aikaan kuin muut luvatut menoni. Mietin heti, että sotkeeko tämä koko jutun. Ville auttoi selvittämään vaihtoehtot. Voisinko korvata ne etänä? Tai voisiko sovittaa edes toisen muun menoni aikataulua? Kaikki ei ratkennut täydellisesti, mutta löydettiin yhdessä riittävän hyvä ratkaisu. Samalla jokin muuttui. En enää tulkinnut hidasteita lopulliseksi seinäksi, vaan mutkiksi matkassa.

Kalenteriajassa kaksi kuukautta kestäneen koulutuksen jälkeen tehtäväni oli kirjoittaa ansioluetteloon Sinustako tapahtumamestari -koulutus, vaikka todistus ei ollut vielä kädessä. Kirjoitin sen kohtaan käynnissä olevat opinnot. Minulla oli ensimmäistä kertaa pitkään aikaan tunne, että CV ei ole vain hautakivi menneille tekemisille, vaan elävä paperi. Keittiössä opin, että työnhakuun voi saada makua takaisin. Jokin alkoi kiehua hiljalleen!

Niin ja pääsimmehän me kurssiporukalla järjestämään ikioman tapahtumammekin! Toimin siinä infopisteellä ja ylipäätänsä vastaamassa tapahtumavieraiden kysymyksiin. Ei se mikään hirmuiso juttu ollut, mutta kuitenkin 50 tapahtumavierasta ja ihan hyvin onnistunut homma! Olimme kuulemma oikein tiimioppimisen malliporukka.

Sinustako tapahtumamestari oli herättänyt kipinän, mutta mitä seuraavaksi? Onko tapahtumajärjestäminen vain kiva harrastus vai voisinko myös tienata sillä? Ville ja Jaakko ehdottivat, että nyt voisi olla hyvä paikka käväistä omien ajatusten kanssa teknologiakeskuksessa.

*”Anniskelupassi ja järjestyksenvalvojakortti  
ovat hyviä esimerkkejä, että osaamista  
voi lisätä pieni pala kerrallaan.”*

*”Pääsimme kurssilaisten porukalla järjestämään  
ikioman tapahtumammekin! Olimme  
kuulemma tiimioppimisen  
malliporukka.”*

## 8. Teknologiakeskuksessa tekoälyn vauhdittamana

Teknologiakeskus jännitti minua eri tavalla kuin muut huoneet. Olin kuullut tekoälystä ja VR-laseista, mutta suhtautunut niihin kuin vieraaseen kieleen. Itse asiassa ensimmäisen kerran VR-laseista kuullessani luulin puhuttuvan junafirmasta. Pelkäsin, että teknologiakeskus paljastaisi, etten osaa käyttää nykyajan välineitä. Osaajaverstaalla asia esiteltiin kuitenkin toisin. Teknologia oli työkalu, vähän kuin ruuvinväännin, joka ei rakenna taloa puolestani mutta helpottaa ruuvien kiristämistä.

Olin jo kokeillut tekoälyä valmentajan kanssa Valmennushuoneessa, mutta nyt olin yksin koneen kanssa. Tai no olihan Teknologiakeskuksessa samaan aikaan pari muutakin itsepalveltavaa. Toinen puuhasi tietokoneella tekoälyn parissa. Toinen heilui kuin mielipuolena VR-lasit päässä. Näytti sen verran hassulta puuhalta, että uskaltaudun kysymään mitä hän tekee. Sanoi harjoittelevansa elämänhallintataitoja ja juuri nyt poltti maksamattomia laskuja. Jaahas...mutta hauskaa näytti olevan. Esittäytyi Mariksi, jonka olinkin jo olohuoneessa tavannut.

Ville oli vinkannut, että tapahtumajärjestämisestä kiinnostuneena minun kannattaisi kokeilla ainakin tekoälypohjaista itsepalvelua, joka seuloisi minulle sopivimmat järjestäjätehtävät. Ohje oli helppo. Ruudulla näkyvää nappia klikkaamalla homma käynnistyisi ja niinhän se tekikin.

Täytyy myöntää, että koukutuin heti, kun tekoäly alkoi kysellä minulta kysymyksiä ja esitti niiden välissä vastauksena koosteita. Se osasi kertoa osaamisestani paljon paremmin kuin mitä ikinä itse pystyisin kertomaan. Kaiken lisäksi se nosti esiin sellaisia asioita, joita olin itse pitänyt vähäpätöisinä. Lopuksi se julkaisi näytölle minulle sopivimmat tehtävät. Moni niistä oli juuri niitä, missä ajattelinkin olevani hyvä. Uskon vahvistusta siis.

Mutta yksi tekoälyn ehdottama tehtävä yllätti minut perusteellisesti. Tapahtumatuottaja tai tiimin vetäjä! Siis johtaja? En ollut edes kuvitellut melko arkana ihmisenä itselleni sellaista roolia, jossa pitäisi johtaa ihmisiä. Itseäni osasin kyllä jollain tavalla johtaa, mutta tuskinpa muita ihmisiä. No Jaakko oli aiemmin sanonut minulle, että tekoäly tekee välillä virheitä, joten sitä ei kannata aina uskoa. Mutta asia jäi kuitenkin muhimaan takaraivoon.



Toisena itsepalveluna kokeilin sopivan opiskelupaikan löytämistä. Vastailin taas kysymyksiin ja laitoinpa sinne huvikseni yhdeksi kiinnostuksen kohteeksi tapahtumatuottajan. Lopuksi tekoäly ehdotti minulle, että missä voisin Etelä-Karjalassa kouluttautua niihin työtehtäviin, jotka minua eniten kiinnostaisi. Tekoäly huomioi ehdotuksissaan myös muita vastaamiani asioita, kuten etäopiskeluhalukkuuteni.

Pääasiassa tekoäly ehdotti minulle opintoja LAB-ammattikorkeakoululla ja Ammattiopisto Sampolla. Yksi ehdotuksista koski sitä, että voisin kouluttautua tapahtumatuotannon ammattilaiseksi Sampolla. Tämä tutkinto-osa sopisi erityisesti tapahtumatuottajille.

Tekoäly osasi myös kertoa, että jos tapahtuma-alalla aikoo tienata elantonsa niin yksi parhaista työtehtävistä siihen olisi juurikin tapahtumatuottaja, josta voisi saada palkkaa 2 500 – 4 000 eur / kk.

Voisikohan tämä olla sittenkin minun juttu...tai siis **JUNAILIJAN** juttu. Täydensimme karttaani, että olen **JUNAILEVA KEHITYSINTOILIJA**, joka kuulosti lähes härskiltä.

Lopuksi vielä kurkistin itsepalveluna yrittäjyydestä kiinnostuneen sparraukseen. En ollut todellakaan perustamassa yritystä, mutta yllätyin, miten hyviä kysymyksiä ja vastauksia tekoäly esitti tässäkin.

Paras oivallus oli se, että vaikken itse perustaisi omaa yritystä niin yrittäjämäisestä käyttäytymistä on nykyään hyötyä monilla työpaikoilla myös työntekijänä.

Ja osasipa tekoäly kytkeä tähän myös tapahtumatuottajan tehtävän mainiten, että yksi mahdollisuushan minulla olisi tarjota yrittäjänä tapahtumatuotannon osaamista.

Tässä kohtaa lopetin. Tätä menoa olisin nimittäin kohta Suomen presidentti.

*”Koukutuin heti, kun tekoäly alkoi kysellä minulta kysymyksiä ja esitti niiden välissä vastauksena koosteita.”*

*”Tekoäly osasi kertoa osaamisestani hienommin kuin minä itse. Löysipä sellaistaikin, jota olin itse vähätellyt”*

## 9. Vierashuoneessa saamani apu laajenee

Kerroin Jaakolle kiinnostuneeni tapahtuma-alasta ammattina ja opiskelusta tähän ammattiin. Jaakko ehdotti seuraavaksi vierashuoneeseen siirtymistä ja keskustelua siellä Ammattiopisto Sampon tiimivalmentaja-Niinan kanssa.

Osaajaverstaan vierashuone tuntui siltä, että Osaajaverstaan seinät laajenivat. Verstas ei yrittänyt tehdä kaikkea itse, vaan kutsui kumppanit tuomaan sinne osaamista ja tietoa, jota heillä oli. Se lisäsi luottamusta. Jos tarvitsisin talousneuvontaa, koulutusinfoa, yrittäjyysneuvoja tai työnantajan näkökulmaa, minun ei tarvitsisi etsiä kaikkea yksin.

Minua kiinnosti vierashuoneessa juuri nyt kaksi asiaa: millainen Sampon tapahtumatuotannon koulutus olisi ja miten hyvät mahdollisuudet minulla olisi työllistyä tapahtuma-alalle ja saada siitä elantoni?

Ensimmäiseen tarpeistani sain vasteen kohtuuhelposti, koska kahden viikon päästä vierashuoneessa olisi julkinen infotilaisuus opiskelusta Sampolla. Menin paikalle. Ensin joku henkilö kertoi yleisellä tasolla opiskelemaan hakemisesta ja opiskelusta Sampolla. Sekin oli melko kiinnostavaa, mutta ennen kaikkea janosin tietoa tapahtumatuotannon opinnoista. Pääsinkin juttelemaan niistä yleisesittelyn jälkeen Sampon Niinan kanssa.

Sampolla olisi kuulemma tarjolla tapahtumatuotantoon 60 osaamispisteen kokonaisuus, jonka voisi pitkälti suorittaa ideoimalla, suunnittelemalla, järjestämällä ja arvioimalla yksi tai useampi tapahtuma eli koulutus olisi hyvin käytännönläheinen.

Kuulosti ihan Sinustako tapahtumamestarin isosiskolta. Niina vahvisti, että tämä piti paikkansa. Hän jatkoi, että voisin mennä järjestämään jonkun muun tapahtumaa, mutta sekin olisi mahdollista, että järjestäisin osana koulutusta oman tapahtuman. Niina vielä muistutti, että tapahtuman ollessa iso ja minun rooli laaja niin yksikin tapahtuma riittäisi.

Innostuin mahdollisuudesta mennä järjestämään jonkun tapahtumajärjestäjäryityksen tapahtumaa ja opiskelemaan siinä rinnalla. Siitähän voisi sen jälkeen avautua vaikka työsauma! Sain vielä selville, että koulutus olisi maksuton ja sen voisi aloittaa ja lopettaa joustavasti järjestettävien tapahtumien ajankohdan mukaan. Nopeimmillaan voisin suorittaa sen alle puolessa vuodessa.



Koulutukseen pitäisi hakea ensin ja se tietenkin heti herätti vanhan pessimistin, että tähänkö tämäkin sitten katkaa. Niina kuitenkin kannusti, että hyvin todennäköisesti pääsisin mukaan, kun minulla oli aiempaa kokemusta tapahtumajärjestämisestä ja olin suorittanut ”Sinustako tapahtumamestari” -koulutuksen. Haku olisi jatkuvasti auki.

Olin jo hyvin lähellä päätöstä hakea, mutta muutama asia vielä arvelutti. Säilyykö työttömyyskorvaukseni entisellään, jos aloitan koulutuksen? Mistä löytäisin koulutuksen aikana järjestettävät tapahtumat? Entä jos minulle jopa maksettaisiin järjestämisestä, niin miten asia pitäisi hoitaa ja mikä vaikutus tällä olisi tuloihini?

Kävin näistä huolistani lyhyen keskustelun ensin Jaakon kanssa. Jaakko vastasi heti, että nyt meidän on parasta siirtyä tilannehuoneeseen ja sen jälkeen kumppanuuksien kortteliin.

*”Innostuin mahdollisuudesta auttaa yritystä tapahtumien järjestämisessä ja opiskella siinä rinnalla. Siitähän voisi avautua vaikka työsauma!”*

## 10. Tilannehuoneessa epävarmuuteni hälvenee

Raha-asiat mietityttivät minua kaikkein eniten. Olin vältellyt kysymystä etuuksista, osa-aikatyöstä ja koulutuksista niin kauan, että pelosta oli tullut sumu. En tiennyt, mitä saan tehdä menettämättä tukea. En edes tiennyt, keneltä kysyä ilman että tunnen itseni hankalaksi. Kaiken lisäksi vastaukset tuntuvat olevan erilaisia riippuen siitä keneltä kysyy.

Osaajaverstaan Tilannehuone olisi paikka, josta saisin tuoreinta mahdollista selkokielellä tietoa lainsäädännön ja tukimuotojen koukeroista. Siellä suoraan sanoen kannustettiin kysymään ”tyhmiä” kysymyksiä. Seinälläkin luki niin. Jaakko vielä komppasi, että kysymys ei ole tyhmä, jos vastaus vaikuttaa siihen, uskallanko edetä.



Kävimme läpi, mitä tapahtuu, jos lähden opiskelemaan Sampolle. Sain Jaakolta yhdellä kertaa melko selkeän ohjeen:

Sinulle sopisi mielestäni parhaiten ns. ”*omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella*”, jolloin voisit säilyttää nykyisen työmarkkinatuen. Sinulle tämä sopisi siksi, että olet työnhakijana, yli 25-vuotias ja opiskelu parantaisi työllistymismahdollisuuksiasi. Se on kuitenkin huomioitava, että enintään kuuden kuukauden ammatilliset opinnot voidaan yleensä hyväksyä ns. lyhytkestoisena opiskeluna työttömyysetuudella.

No just, tietysti joku tämänkin vielä estää. Kuulostikin alkuun liian hyvältä ollakseen totta. Sitten muistin Sampon Niinan sanoneen, että tapahtumatuotannon opiskelukokonaisuus olisi mahdollista suorittaa alle puolessa vuodessa. Vauhtia se kyllä vaatisi ja ennen kaikkea vähintään yhden oikean tapahtuman sille ajanjaksolle, eikä ihan loppuun, jotta ehditään arviointitkin tehdä.

Lopuksi Jaakko antoi vielä työllisyyspalveluiden Simon puhelinnumeron, jonne on tärkeää soittaa kertoakseni tilanteeni ja tavoitteeni. Työllisyyspalveluiden kanssa täytyy sopia ennen opiskelujen alkua, että onhan tämä ok.

Tilannehuoneen suurin hyöty oli se, että pääisin saamani tiedon avulla eroon henkisesti kuluttavasta epävarmuudesta. Kun ei varmuudella tiedä, niin mielikuvitus maalaa aina pahimman vaihtoehdon.

Nyt minulla oli tiedossa selkeä seuraava askel. Ensin koottiin Jaakon kanssa yhteen asiat, mitkä minun on tärkeää kertoa soittaessani työllisyyspalveluiden Simolle. Kirjoitin kaiken ylös muistilapulle. Tämäkin oli yllättävän vapauttava hetki. Nyt tiesin, mitä kertoa.

Samalla mietin, että miten pienillä jutuilla voikaan olla niin iso merkitys. Jos ei olisi käyty asiaa läpi Jaakon kanssa, niin olisin ollut paljon epävarmempi. Ja myös siinä tapauksessa, jos minulla ei olisi ollut muistilappua. Itse asiassa moni muukin pikkujuttu tuntui oikeasti aika isolta jutulta. Yksi hyvä oivallus taas!

*”Tilannehuoneen suurin hyöty oli se, että pääsin saamani tiedon avulla eroon henkisesti kuluttavasta epävarmuudesta.”*

*”Kun ei tiedä, niin mielikuvitus maalaa aina pahimman vaihtoehdon.”*

# 11. Etähuoneessa Digiverstaan palveltavana

Soitin seuraavana päivänä kotoa työllisyyspalveluiden Simolle. Minulla oli yllättävän varma olo, kun tiesin mitä haluan ja minulla oli muistilista, että mitä on hyvä kertoa. Puhelu menikin mielestäni tosihyvin. Sain Simolta vahvistuksen, että noin toimien en menetä etuuksia.

Suurin riskikohta olisi, etten saisi kuuden kuukauden koulutusjaksolle yhtä tai useampaa tapahtumaa järjestettäväksi. Eli järjestettävä tapahtuma olisi tärkeä varmistaa jo ennen koulutuksen aloittamista.

Simo vinkkasi myös oppisopimusmahdollisuutta, jossa voisin saada palkkaa yritykseltä tapahtumajärjestämisestä samalla kun kouluttaudun. Simo kertoi oppisopimuksen periaatteen, mutta se meni saman tien toisesta korvasta ulos. Hän kuitenkin kertoi, että tuntemani Sampon Niina osaisi kertoa oppisopimuksesta lisää, jos asia kiinnostaisi. Kiitin vinkistä.

Sen verran kiinnostuin oppisopimuksesta, että päätin seuraavana päivänä ensin itse selvittää lisää. Koska oli lauantai, niin en olisi saanutkaan Niinaa kiinni. Mutta sitten muistin Digiverstaan, joka on aina auki ja sinne pääsee näppärästi kännykälläkin. Digiverstasta kutsuttiin Osaajaverstaalla Etähuoneeksi – ja Digiverstastahan pystyi käyttämään myös fyysisellä verstaalla. Olohuoneessa olinkin nähnyt sitä käytettävän.

Kaivelin muistiinpanoista Digiverstaan osoitteen. Ei tarvinnut edes rekisteröityä ja kirjautu. Ja ”*Oppisopimus*” löytyi kätevästi omana linkkinä suoraan päävalikosta. Linkin takaa löysin kattavan tietopaketin teksti- ja videomuodossa. Huomasin, että myös tekoälyltä voisi kysyä apuja eli Osaajaverstaan Teknologiakeskus oli levittäytynyt myös Digiverstaalle! Tarkemmin ajatellen se olikin ihan loogista.

Oppisopimus kuulosti periaatteessa ihan selkeältä ja hyvältä tavalta kouluttautua työn ohessa ja saada siitä myös palkkaa. Mutta yrityksen kanssa pitäisi sopia tästä käytännöstä. Ajattelin, että taitaa olla liian iso pala nyt haukattavaksi.

Vaatisi hommaa jo ylipäätänsä löytää joku sopiva tapahtumayritys ja päästä järjestämään sille yhtä tai useampaa tapahtumaa...vaikka ilman palkkaakin. No ajattelin keskustella tästä asiasta vielä Jaakon kanssa. Tärkeintä olisi, että saan asiaa eteenpäin eikä se katkeaisi kesken niin kuin jutut minulla monta kertaa aiemmin. Harmitti että oli viikonloppu, enkä saanut heti Jaakkoa kiinni.



Halusin kuitenkin lähteä heti tutkailemaan tapahtumia järjestäviä yrityksiä. Muistin Anun ja Jaakon mainitseman mahdollisuuksien korttelin, josta löytyisi Osaajaverstaan kumppaneita, joiden joukossa olisi myös yrityksiä. Ajattelin, että löytyisiköhän niitäkin Digiverstaalta. Etelä-Karjalan eri oppilaitokset sieltä kyllä löytyikin, mutta ei yrityksiä ja yhdistyksiä.

Olin ensin pettynyt. Olin kuvitellut, että kumppanuuksien korttelin toimijat löytyisi sieltä valmiina listana – myös tapahtumayritykset siististi yhdessä paikassa. Näin ei ollut. Hetken vanha minäni ehti jo sanoa, että olkoon koko juttu.

Mutta sitten muistin Jaakon sanat, että joskus kannattaa ottaa aivot narikasta pois ja toimia itse. Naurahdin ääneen kotona keittiönpöydän ääressä. Minäkö muka toimisin itse? Minä, joka olin aiemmin luovuttanut heti jos en löytänyt hakemaani? Mutta jokin minussa oli muuttunut. En ollut enää aivan sama ihminen, joka oli nähnyt kaupan ilmoitustaululla Osaajaverstaan mainoksen. Nykyinen minä avasi hakukoneen ja kirjoitti ensimmäisen haun.

*”Koska oli lauantai, niin avasin Digiverstaan, joka on aina auki ja sinne pääsee näppärästi kännykälläkin.”*

## 12. Kumppanuuksien korttelissa avaan uusia ovia

Aloin etsiä eteläkarjalaisia tapahtumia, tapahtumajärjestäjiä, yhdistyksiä ja yrityksiä. Löysinkin lähiseudulta viisi kiinnostavaa toimijaa, jotka hakivat talkoolaisia järjestämään tapahtumia.

Kirjoitin niille sähköpostia. Kerroin aiemmasta tapahtumakokemuksestani ja siitä, että olin suorittanut Sinustako tapahtumamestari -koulutuksen. Kerroin, että minua kiinnostavat käytännön järjestelyt, asiakaspalvelu, aikataulut ja tapahtumapaikan toimivuus. Tapahtumatuottaja-sanaa en vielä uskaltanut käyttää, mutta kirjoitin, että myös tiimin vetäminen voisi kiinnostaa, jos siihen olisi sopiva mahdollisuus.

Jätin viestin loppuun myös puhelinnumeroni. Se tuntui yllättävän rohkealta. Oppisopimuksesta en maininnut mitään, koska en vielä ymmärtänyt sitä tarpeeksi. Ajattelin, että ehkä siihen voisi palata myöhemmin. Juuri nyt minulle tärkeintä ei ollut saada heti palkkaa, vaan päästä järjestämään tapahtumia ja samalla kouluttautumaan. Työllisyyssetuus riittäisi tässä vaiheessa.

Lähetin viestit yksi kerrallaan. Jokaisen kohdalla vatsassa muljahti, mutta viidennen jälkeen tunsin ylpeyttä. Olin raottanut viittä ovea itse. Vastauksia ei tullut heti, ja ehdin jo epäillä kaikkea. Oliko viesti liian pitkä? Liian innokas? Liian varovainen? Mutta Jaakko oli sanonut, että pitää olla kärsivällinen.

Kolmantena päivänä tuli yksi vastaus. Tapahtumia järjestävän yrityksen Santeri kiitti viestistäni ja ehdotti Teams-palaveria kahdesta tulevasta tapahtumasta. Palaveri kuulosti minun korvaani lempeämmältä kuin haastattelu. Siinä voisi jutella, kysyä ja miettiä yhdessä.

Valmistauduin palaveriin Jaakon kanssa. Kirjoitimme ylös kolme asiaa: mitä olen tehnyt, mitä haluan oppia ja missä voisin olla hyödyksi.

Vaikka olin valmistautunut palaveriin hyvin, niin silti käteni hikosivat, kun se alkoi. Ääneni tärisi, mutta sain sanottua kuka olen ja miksi olen kiinnostunut. Santeri oli kuitenkin ystävällinen ja rento sekä puhui ymmärtämäni kieltä, joten aloin itsekin rentoutua.

Palaveri ei kuitenkaan mennyt täydellisesti. Parissa vastauksessa takeltelin ja unohdin kertoa hyvän esimerkin omasta kokemuksestani. Pelkäsin jo munanneeni.

Sitten kuulin ne ihanat Santerin sanat: *”eiköhän me tästä diilin päästä”*. Tämän jälkeen puhuttiin kahdesta tapahtumasta, joista ensimmäinen olisi kolmen kuukauden päästä ja toinen kaksi kuukautta myöhemmin. Tämä kuulosti juuri sopivalta kuuden kuukauden koulutusjaksoanikin ajatellen. Ensimmäisessä tapahtumassa voisin olla mukana käytännön järjestelyissä ja asiakaspalvelussa. Se tuntui heti mahdolliselta.



Toisessa voisin tehdä samoja asioita, mutta halutessani kokeilla myös pienen tiimin vetämistä. Sanoin, että kuulostaa hyvältä. Sovittiin saman tien seuraava palaveri, jossa katsottaisiin tapahtumia tarkemmin. Puhelun päätyttyä itkin hetken hiljaa...osaksi ilosta ja osaksi jännityksen purkaannuttua.

Palaverin jälkeen varmistin Sampon Niinalta, että riittäisivätkö nämä tapahtumat ja roolit tapahtumatuotannon koulutukseen osallistumiseen. Kuvasin tehtävät: suunnittelua, järjestämistä, toteutusta, arviointia, yhteydenpitoa ja mahdollisesti pienen tiimin johtamista. Vastaus oli lyhyt, mutta merkitykseltään valtavan suuri: *”Hieno juttu, hyvin riittää”*.

Siinä hetkessä ymmärsin, että kumppanuuksien kortteli ei ole vain valmis paikka, josta saan heti haluamani. Se on myös paikka, jossa opetellaan itse koputtamaan oviin. Joskus kumppanuus voi alkaa yhdestä viestistä, jossa uskaltaa kertoa millainen olen, mitä osaan ja mitä haluaisin oppia.

Kun kerroin Jaakolle palaverista yrityksen kanssa ja Niinan myöntävästä vastauksesta, hän hymyili. *“Huomaatko mitä teit?”* hän kysyi. Ajattelin sähköposteja, Teams-palaveria, kahta tapahtumaa ja Sampon koulutusmahdollisuutta. Sitten ymmärsin. Minä olin avannut ovia...en vain yhtä vaan useampia.

Vaikka Osaajaverstaalla on vain yksi ovi, niin sen ympärillä on kokonainen kortteli ja sitä kautta, jos ei tuhatta, niin monta mahdollisuutta. Osaajaverstas ja sen kortteli eivät tarjonneet minulle valmiita vastauksia. Ne tekivät jotain paljon parempaa. Ne näyttivät, että vaihtoehtoja on paljon enemmän kuin mitä olin nähnyt omasta kuplastani käsin. Olin luullut, että edessäni on yksi kapea polku, jossa joko onnistun tai epäonnistun.

*”Kumppanuuksien kortteli näytti, että vaihtoehtoja on paljon enemmän kuin mitä olin omasta kuplastani nähnyt.”*

*Olin ajatellut, että edessäni on yksi kapea polku, jossa joko onnistun tai epäonnistun.”*

## 13. Loikkani koulutukseen ja työkokemukseen

Tapahtumatuotannon koulutuksessa opin kuuden kuukauden aikana ennen kaikkea tekemällä. Kun koulutus alkoi, niin kalenterini muuttui. Siellä ei lukenut enää vain työnhaku tai selvitä asia, vaan tapahtumapalaveri, aikataulusuunnitelma, tapahtumapaikalla käynti, tarvikelista ja palautekeskustelu. Se tuntui oudolta ja hienolta. Minulla oli pitkästä aikaa kalenterissa asioita, jotka veivät eteenpäin.

Ensimmäinen tapahtuma oli juuri sopivan kokoinen alku. En ollut vastuussa yhdestäkään kokonaisuudesta, vaan sain olla mukana käytännön järjestelyissä. Kaikki ei mennyt täydellisesti, mutta mikään ei kaatunut. Minä olin hyödyksi.

Tein listoja, tarkistin opasteita, autoin kahvipisteellä, neuvoin kävijöitä ja varmistin, että tavarat olivat siellä missä pitikin. Ehkä ”varmistaja” kuvasikin työtäni parhaiten. Samalla päähäni palasi ”Sinustako tapahtumamestari” -koulutuksen vetäjän sanat: tapahtumatuottajan yksi päätehtävä on varmistaa, varmistaa ja vielä kerran varmistaa. Täydensimme taas karttaani. Olen nyt kehitysintoilijan ja junailijan lisäksi myös **VARMISTELIJA!** Täydensimme karttaani.

Ensimmäisen tapahtuman jälkeen kävimme kokemusta läpi Santerin ja Niinan kanssa. Minä muistin lähinnä kohdat, joissa olin sählännyt. He nostivat esiin asioita, joita en ollut itse edes laskenut osaamiseksi: rauhallinen asiakaspalvelu, aikataulujen seuraaminen, asioiden tarkistaminen, toisten auttaminen ja ongelmien ratkaiseminen. Kirjoitin ne ylös – varmistamistakaan unohtamatta. Niina osasi sanoittaa varmistamisen osuvasti: epävarmuuden hallintaa ennakkoinnin avulla. Siinä olen aika hyvä!

Toinen tapahtuma oli isompi. Siinä sain kokeilla pienen tiimin vetämistä. Aluksi sana tiiminvetäjä tuntui edelleen liian suurelta, mutta päätimme rajata vastuuni selkeästi. Minun tehtäväni oli pitää huolta yhdestä kokonaisuudesta: tiimin ihmisistä, vuoroista ja siitä, että kaikki tiesivät mitä seuraavaksi tehdään. Yllätyin siitä, ettei vetäminen ollutkaan komentamista. Se oli kuuntelemista, selkeyttämistä ja kysymistä, tarvitseeko joku apua.

Matkan varrella tuli hidasteita. Yksi ihminen sairastui, aikataulu muuttui ja yhdessä vaiheessa olin varma, että olen ottanut liian ison palan. Vanha minä olisi ehkä kadonnut hiljaa. Nyt laitoin viestin tapahtumatuottajalle eli Santerille ajoissa. Sain tukea, muutin suunnitelmaa ja jatkoin.



Kuuden kuukauden jälkeen minulla oli todistus, mutta se ei ollut tärkein asia. Tärkeintä oli, että minulla oli näyttöä. Olin ollut mukana kahden tapahtuman toteutuksessa ja toisen suunnittelussakin. Olin ratkaissut ongelmia, kohdannut ihmisiä ja kokeillut tiimin vetämistä. Kun päivitin CV:täni, en enää kirjoittanut varovasti tyyllillä, että ehkä osaan. Kirjoitin, mitä olin tehnyt.

Mutta kaikkein tärkein oivallus koski koko tätä vuoden mittaista matkaa, kun pohdin että millainen olen luonnostaan ja mitä nyt osaan. Se kiteytyy näihin kolmeen kartallani olevaan uuteen sanaan: **VARMISTELLEN JUNAILEVA KEHITYSINTOILIJA.**

Mieleeni palautuivat Sinustako tapahtumamestari -koulutuksesta ja roolileikistäni tekoälypohjaisen itsepalvelun kanssa, että eikös nuo kolme sana yhdessä kuvaa aika hyvin yhtä virallista tapahtumajärjestämisen roolia – nimittäin **TAPAHTUMATUOTTAJAA.**

*”Minulla oli todistus, mutta vielä tärkeämpää se, että oli näyttöä kahdesta tapahtumasta.”*

*”Olin ratkaissut ongelmia, kohdannut ihmisiä ja kokeillut tiimin vetämistä.”*

## 14. Muistelosessiossa ympyräni sulkeutuu

Kahden koulutuksen ja kahden tapahtuman järjestämisen jälkeen en voinut sanoa, että kaikki olisi valmista. Minulla ei ollut vielä vakinaista työtä tapahtuma-alalla, eikä edes pitkää tapahtumien keikkalista, joista maksettaisiin palkkaa. Varsinainen päämäärä oli siis vielä edessä, mutta matkalla olin jo voittanut.

Tuntui melkein hurjalta, kun muistin, mistä olin lähtenyt. Oikeastaan tavoitekin oli kirkastunut vasta matkan varrella. Alussa halusin vain, ettei työnhaku tuntuisi joka aamu raskaalta möykyltä. Nyt tiesin paljon enemmän. Halusin tapahtuma-alalle. Halusin tehdä työtä, jossa saan järjestää, auttaa, koordinoita ja olla mukana rakentamassa ihmisille elämyksiä.

Kun laskin aikaa taaksepäin, tajusin, että vuodessa oli tapahtunut paljon enemmän kuin sitä edeltävässä kolmessa vuodessa...niissä vuosissa, joissa olin oppinut varomaan, lykkäämään ja epäilemään itseäni. Nyt olin huomattavasti rohkeampi ja osaavaisempi sekä oppinut kokeilemaan, korjaamaan suuntaa ja jatkamaan, vaikka jokin ei menisi täydellisesti.

### ***Ja ennen kaikkea minulla oli paljon parempi olo!***

Tämä ei tarkoita, että olisin nykyään koko ajan varma. Tulevaisuus jännittää edelleenkin. Mitä tulee nyt varatun kolmen keikan jälkeen? Lisää keikkoja? Vakituinen työ? Oma yritys?

Mutta jännitys ei ole enää samaa kuin ennen. Se ei ole pysäyttävää sumua, vaan enemminkin seuraavan keikan ja mahdollisen isomman muutoksen odottamista...eikä vain odotusta, vaan myös omilla teoilla ja päätöksillä tulevaisuuden rakentamista.

Juuri nyt istun Anun ja Jaakon juttusilla Osaajaverstaalla. Pöydällä on kahvia, muistivihko ja minun päivitetty CV:ni. **MUTTA MIKÄ ON PIELESSÄ?** Aina iloiset Anu ja Jaakko istuvat hyvin vakavina...ensimmäistä kertaa ikinä. Vanha minäni palaa ja ajattelen, että mitä olen tällä kertaa mennyt munimaan. Mielestäni olen kompuroinnista huolimatta edennyt hyvin. Mutta eikö se riitä?

## Ennen kuin uskallan avata suuni, niin Jaakko aloittaa:

*“Tilanne näyttää nyt ikävä kyllä siltä...”*

Nielaisen niin näkyvästi, että hetki pysähtyy.

*“...että sinä et enää oikein kuulu asiakkaaksi Osaajaverstaalle.”*

Täysi hiljaisuus.

Sitten Anu alkaa hymyilemään ja hekottelemaan hiljaa.

Omat aivoni yrittävät vielä päättää, oliko tämä katastrofi vai kohteliaisuus.

*“Ainakaan samalla tavalla kuin silloin alussa.”*

Kun viimein tajuan, nauramme kaikki yhdessä.

Anu katsoo CV:täni ja hymyilee. Jaakko nojaa tuolissaan rennosti taaksepäin ja sanoo, että tässä on jo aika paljon näyttöä ihmisestä, joka väitti joskus ettei tiedä, mistä aloittaa.



Muistellemme yhdessä polkua. Kaupan ilmoitustaulua. Nuorisotilan liikkuvaa verstasta. Ensimmäistä kertaa eteisessä, kun en vielä tiennyt mitä sanoa. Karttahuoneen paperia, johon ilmestyi sanoja, joita en ollut ennen osannut pitää osaamisena. Olohuonetta, jossa tajusin, etten ole ainoa keskeneräinen. Valmennushuonetta, jossa rohkeus kasvoi ja epävarmuus väheni. Keittiötä, jossa tapahtumaosaamiseni alkoi saada muotoa. Teknologiakeskusta, joka

ehdotti minulle rohkeampia mahdollisuuksia kuin mitä olin itse uskaltanut ajatella. Vierashuonetta, josta sain vinkin opiskella tapahtuma-alaa Sampolla. Tilannehuonetta, jossa sain poistettua pelkoni raha-asioista. Etähuonetta, jossa pääsin tutustumaan itsenäisesti vaihtoehtoihin. Ja kumppanuuksien korttelia, jossa opin avaamaan ovia ulkomaailmaan myös itse.

Ja se on aivan mahtavaa, että Osaajaverstaan tuki ulottuu tähän tapaamiseen asti. Tähän kohtaan, jossa en ole enää alussa, mutta en vielä päätepuskilla. Kohtaan, jossa pitää uskaltaa jatkaa ja pyytää edelleenkin apua, kun sitä eniten tarvitsen. *”Yksin ei tarvii olla, täällä kaikki saa apua”*, raikuu Osaajaverstas-biisinkin sanat taustalla.

Huomaan, että Anu ja Jaakko ovat aidosti onnellisia saavutuksistani. Eivät sillä tavalla kohteliaasti, että *”hyvä hyvä”*, vaan oikeasti. He muistavat, miten suuresta epävarmuudesta ja pienistä unelmista lähdettiin liikkeelle...että en ajattelisi heti aamulla vihaavani ja pelkääväni työnhakua. Siksi he näkevät, miten suuri tämä hetki on. Samalla silmissäni vilisee Anun ja Jaakon lisäksi kaikki muutkin minuun uskoneet ihmiset matkani varrella...mukaan lukien aivan mahtavat olohuonepsykologit. Tämä jos mikä oli tiimityötä parhaimmillaan. Tippa tulee linssiin.

Minäkin näen sen nyt. En ole vielä perillä. Mutta en ole enää hukassa. Ja se on ehkä suurin muutos kaikista.

*”Tuntui melkein hurjalta, kun muistin, mistä olin lähtenyt. Oikeastaan tavoitekin oli kirkastunut vasta matkan varrella.”*

*”Alussa halusin vain, ettei työnhaku tuntuisi joka aamu raskaalta möykyltä. Nyt tiesin ja halusin paljon enemmän. Halusin tapahtuma-alalle.”*

## 15. Osaajaverstaan talon tavat vakuuttivat

Nyt kun mietin omaa matkaani jälkikäteen, niin kaikkein tärkeintä Osaajaverstaalla oli se, miten hienosti ihminen kohdattiin ihmisenä. Ei ensin työnhakijana. Ei tapauksena. Ei rivinä järjestelmässä. Vaan ihmisenä, jolla oli takanaan mutkia, väsymystä, pettymyksiä ja silti myös taitoja, toiveita ja mahdollisuuksia.

Kun astuin ensimmäisen kerran Osaajaverstaan ovesta sisään, en vielä tiennyt, mitä minusta voisi tulla. En tiennyt, pitäisikö minun hakea työtä, koulutusta vai vain hetki hengittää. Olin tottunut ajattelemaan, että työvoimapalveluissa tärkeintä on prosessi. Ensin kartoitetaan, sitten suunnitellaan, sitten seurataan ja lopuksi katsotaan, onnistuiko. Nyt ajattelen toisin. Prosessi tarvitaan, mutta se ei yksin kannata. Toinen ihminen kantaa ihmistä paljon pidemmälle.

Osaajaverstaalla opin, että pehmeys ei ole heikkoutta. Se on joskus kaikkein vahvin voima, joka työllistymisen matkalla voi olla. Pehmeys ei tarkoittanut sitä, että asioita olisi silitelty pois tai että vaikeista kohdista olisi vaiettu. Päinvastoin. Pehmeys tarkoitti sitä, että vaikeisiin asioihin uskallettiin mennä turvallisesti, ilman jyrkänteeltä putoamisen tunnetta.

Minua kuunneltiin ennen kuin minulle tarjottiin ratkaisuja. Minulle sanottiin suoraan, mitä voi tehdä ja mitä ei voi luvata. Nopeaa työpaikkaa ei luvattu, mutta seuraava askel rakennettiin niin selväksi ja sopivan kokoiseksi, että uskalsin ottaa sen. Se muutti paljon.

Muistan, miten varuillani olin aluksi. Minulla oli takana kokemuksia, joissa olin tuntenut olevani liian hankala, liian väsynyt tai liian epämääräinen. Osaajaverstaalla kukaan ei säikähtänyt sitä, etten osannut heti vastata kysymykseen. Minua ei kiirehditty valmiiksi. Minun kanssani pysähdyttiin katsomaan, mistä olin tulossa ja mihin voisin mennä seuraavaksi. Se teki tilaa luottamukselle.

Luottamus ei syntynyt yhdestä isosta asiasta, vaan monista pienistä teoista ja eleistä. Siitä, että viesteihin vastattiin. Siitä, että Anu muisti, mitä olin edellisellä kerralla sanonut...tai Jaakko junailun. Siitä, että tapaamisen alussa kysyttiin aidosti kiinnostuneena, miten on mennyt. Siitä, ettei minua patistettu reippaaksi silloin, kun olin epävarma tai suorastaan v\*\*\*tti. Siitä, että sovitut asiat pitivät.

Ne olivat pieniä hetkiä, mutta minulle ne olivat todisteita siitä, että tässä paikassa sanat ja teot kulkevat samaan suuntaan.

Vähitellen aloin huomata itsessäni muutoksen. En ollut enää vain ihminen, jolle survotaan palveluita kurkusta sisään. Minusta tuli ihminen, joka valitsee, kokeilee ja päättää...itse! Sain vaikuttaa siihen, aloitammeko ansioluettelosta, koulutusvaihtoehtoista vai siitä, miten työnhakuun liittyvä pelko saadaan pienemmäksi. Jo se, että sain valita seuraavan pienen askeleen, teki minusta toimijan passiivisen peesaajan sijasta. Tämä oli yllättävän suuri asia.

Osaajaverstaalla vahvuuksistani ei puhuttu tyhjinä kehuina. Kukaan ei sanonut vain, että kyllä sinä osaat. Sen sijaan etsittiin esimerkkejä. Missä olin järjestänyt tapahtumia? Missä olin auttanut muita? Missä olin oppinut nopeasti? Missä olin pysynyt rauhallisena, vaikka ympärillä oli kiire? Kun nämä asiat kirjoitettiin näkyviin, ne alkoivat tuntua vähemmän sattumalta ja enemmän osaamiselta. Minun ei tarvinnut keksiä itselleni uutta persoonaa. Minun piti vain nähdä oma tarinani tarkemmin.

Opin myös, että eteneminen ei aina näytä suurelta. Joskus se on yksi lähetetty viesti. Joskus vanhan CV:n tuominen pöydälle. Joskus se, että uskaltaa kysyä etuuksista ennen kuin pelko kasvaa liian suureksi. Joskus se, että menee olohuoneeseen muiden seuraan eikä istu yksin nurkassa. Nämä eivät kuulosta sankariteoilta, mutta minulle ne olivat juuri niitä. Pienistä teoista alkoi piirtyä kartalle reitti, vaikka määränpää ei ollut täysin selvä.

Kaikkein tärkeintä oli ehkä se, että epäluottamustani ei pidetty vikana. Sitä ei otettu henkilökohtaisesti. Sitä ymmärrettiin. Kun ihminen on pettynyt monta kertaa, hän ei luota siksi, että joku käskää luottamaan. Hän luottaa vasta, kun arki todistaa, että ehkä tällä kertaa voi nojata vähän. Osaajaverstaalla minulle annettiin aikaa nähdä se itse.

Nyt, kun olen edennyt ja katson taaksepäin ensimmäisiä kuukausia, näen koko matkan selvemmin. En päässyt eteenpäin siksi, että joku olisi korjannut minut. En ollut rikki. Olin jumissa. Tarvitsin paikan, jossa minua ei kiirehditty pois omasta kuplastani, vaan autettiin ottamaan seuraava pienkin askel.

Siksi ajattelen, että pehmeät ominaisuudet valmennuksissa eivät ole palvelun koriste. Ne ovat sen sydän. Ilman niitä hienokin prosessi jää kylmäksi käytäväksi, jonka läpi ihminen kulkee varuillaan.

Osaajaverstas oli minulle sellainen paikka, jossa pohdiskelu ja tekeminen sai merkityksen, koska niiden keskellä minut nähtiin kokonaisuutena. Uskalsin taas ottaa kiinni omasta elämästäni. Ja siitä kaikki oikeastaan alkoi ja se on santanut tähän päivään asti.

# 16. Yhteenveto Osaajaverstaan palveluista

Edellä esitettiin työnhakijan näkökulmasta tarina, jossa hän seikkailee Osaajaverstaan ja sen kumppaneiden palveluviidakon läpi. Alle on koottu tarinassa esiintynyt palvelukokonaisuus talo-metaforaa hyödyntäen.

## **Naapurusto eli markkinointi**

Naapurusto tarkoittaa kaikkia niitä paikkoja ja kanavia, joissa työnhakija kuulee Osaajaverstaasta. Se voi olla kaupan ilmoitustaulu, kunnan viestintä, sosiaalinen media, naapurin suositus, tapahtuma tms. Naapuruston tehtävä on saada verstaas näkyväksi siten, että työnhakija tunnistaa sen omakseen ennen varsinaista yhteydenottoa.

## **Autotalli eli liikkuva verstaas**

Autotalli kuvaa Osaajaverstaan liikkuvaa palvelua, joka vie verstaas sinne, missä asiakkaat jo ovat eli nuorisotiloihin, kouluihin, tapahtumiin tai muihin paikallisiin kohtaamispaikkoihin. Sen tehtävä on mahdollistaa matalan kynnyksen ensikohtaaminen tutussa sijainnissa ja rennossa ympäristössä.

## **Eteinen eli ensikohtaaminen**

Eteinen on ensikohtaamisen tila. Sen ydintehtävä on luoda työnhakijalle turvallinen, arvostava ja tervetullut kokemus. Ensikohtaamisessa ei painoteta lomakkeita tai virallisuutta, vaan kuuntelua, rauhallista aloitusta ja luottamuksen rakentamista. Eteinen voi toteutua fyysisellä, liikkuvalla tai digitaalisella Osaajaverstaalla.

## **Karttahuone eli jutustelutuokio**

Karttahuoneessa työnhakijan tilanne hahmotetaan kokonaisuutena. Jutustelutuokiossa tunnistetaan hänen osaaminen, kiinnostukset, esteet, voimavarat, arjen realiteetit ja mahdolliset suunnat. Karttahuoneessa muodostetaan työnhakijalle kartta: mistä lähdetään liikkeelle, mikä voisi olla suunta tai jopa unelma ja mikä voisi olla reitti.

## **Valmennushuone eli yksilön etenemisen tukeminen**

Valmennushuoneessa jatketaan siitä, mihin karttahuoneessa päästiin. Työnhakijaa tuetaan henkilökohtaisesti etenemään kohti työpaikkaa tai yrittäjyyttä. Painopiste on mahdollisten lukkojen avaamisen lisäksi konkreettisissa pienissä askelissa, kuten yhteydenotoissa, CV:n päivittämisessä ja työhaastatteluharjoituksissa. Valmennuksessa voidaan hyödyntää myös ihmisvalmentajan ja tekoälyn yhteistyötä.

### **Olohuone eli vertaisten tuki**

Olohuone tarjoaa yhteisöllisyyttä ja matalan kynnyksen osallistumista vertaisten kanssa. Työnhakija voi samalla tutustua Osaajaverstaan toimintaan ilman välitöntä painetta. Olohuoneessa korostuvat kohtaaminen, kokemusten jakaminen, verkostoituminen ja tunne siitä, ettei työhaussa tarvitse olla yksin. Juhlitaan pientäkin etenemistä.

### **Keittiö eli pikakurssit ja -koulutukset**

Keittiö on lyhyiden, käytännönläheisten koulutusten ja osaamista vahvistavien kokonaisuuksien tila. Esimerkkejä ovat hygienia- ja anniskelupassit sekä järjestyksenvalvoja- ja sinustako tapahtumamestari -koulutukset. Keittiön tarkoitus on tarjota konkreettisia lisäpätevyksiä ja onnistumisen kokemuksia, jotka voivat toimia ponnahduslautana työhön, opintoihin tai alanvaihtoon.

### **Teknologiakeskus eli itsepalvelut etenemisen tukena**

Teknologiakeskus tarjoaa tekoäly- ja VR-pohjaisia itsepalveluja yksilön etenemisen tueksi. Työnhakija voi esimerkiksi tunnistaa omia vahvuuksiaan ja sopivimpia työtehtäviä, etsiä koulutusvaihtoehtoja, harjoitella haastatteluja tai saada sparrausta yrityksen alkuvaiheessa. VR-ratkaisut tuovat itsepalveluihin immerstiivisen pelillisen kerroksen. Osaajaverstas suosittelee kuitenkin keskustella valmentajan kanssa teknologian avulla syntyneet opit ja oivallukset.

### **Etähuone eli digitaalinen verstaas**

Etähuone tarkoittaa Osaajaverstaan digitaalista versiota, jota voi käyttää paikasta riippumatta myös silloin, kun fyysinen tai liikkuva verstaas ei ole saatavilla, esimerkiksi iltaisin tai viikonloppuisin. Digitaalinen verstaas palvelee hyvin myös omatoimisia työnhakijoita. Digitaaliselta verstaalta löytyvät myös tekoälypohjaiset itsepalvelut.

### **Vierashuone eli Osaajaverstaan kumppaneiden palvelut**

Vierashuoneessa Osaajaverstaan kumppanit tuovat työnhakijoille omaa asiantuntemustaan. Sisältöjä voivat olla esimerkiksi oppilaitosten koulutusinfot, työnantajien esittelyt, talousneuvonta, yrittäjyysneuvonta ja koulutukset. Vierashuone laajentaa Osaajaverstaan palveluvalikoimaa ilman, että kaikkea osaamista tarvitsee tuottaa itse.

### **Tilannehuone eli ajankohtaista tietoa muutostilanteisiin**

Tilannehuoneessa työnhakijoille tarjotaan ajankohtaista ja selkokielistä tietoa työmarkkinatilanteesta, tukimuodoista koulutuksista ja etuuksista. Tilannehuoneessa voidaan esimerkiksi selvittää, miten opiskelu, osa-aikatyö tai muu muutos elämäntilanteessa vaikuttaa etuuksiin. Tieto varmistetaan aina ajantasaisesti kumppaneilta.

## **Kumppanuuksien kortteli eli Osaajaverstaan sidosryhmät**

Kumppanuuksien kortteli kokoaa yhteen Osaajaverstaan keskeiset sidosryhmät: työnantajat, oppilaitokset, yhdistykset, kunnan palvelut, projektit ja muut alueelliset toimijat. Korttelin tehtävä on avata työnhakijalle reittejä koulutukseen, työhön, keikkoihin, vapaaehtoistoimintaan, oppisopimukseen ja muihin osaamista vahvistaviin mahdollisuuksiin. Kortteli ei ole vain valmis palvelulista, vaan myös toimintatapa, jossa työnhakijaa tuetaan ottamaan itse yhteyttä ja rakentamaan verkostoja.

## **Ympyrä sulkeutuu eli muistelosessio**

Muistelosessiossa työnhakijan matkaa tarkastellaan yhdessä jälkikäteen: mistä lähdettiin liikkeelle, mitä tapahtui, mitä opittiin, mitä saavutettiin ja mihin suuntaan seuraavaksi edetään. Tässä vaiheessa Osaajaverstas tekee näkyväksi työnhakijan edistymisen, vahvistuneen toimijuuden, uuden osaamisen ja syntyneet verkostot. Vaikka kyseinen ympyrä sulkeutuu, niin polku jatkuu. Työnhakijalla on enemmän varmuutta, näyttöä ja kykyä ottaa seuraavia askelia, mutta hän voi silti tarvita vielä Osaajaverstaan apua.

## **Osaajaverstaan talon tavat**

Talon tavat kuvaavat Osaajaverstaan toimintakulttuuria. Keskeistä on tasavertainen kohtaaminen, kuuntelu ennen ratkaisuja, rehellisyys, johdonmukaisuus, pienistä sovituista asioista kiinni pitäminen, toimijuuden vahvistaminen ja käytännöllinen eteneminen. Palvelun vaikuttavuus ei synny vain prosesseista, vaan siitä, miltä palvelu tuntuu työnhakijasta ja syntykö kohtaamisissa luottamusta.



**Osaajaverstaalla työnhakijan kokemus ja tunteet ovat vähintään yhtä tärkeitä kuin prosessit ja palvelut.**

**Siksi eteneminen tuntuu koko matkan ajan turvalliselta ja merkitykselliseltä.**

Tämä tarinakirja syntyi osana EU:n osarahoittamaa ”Plan B -kohti uusia mahdollisuuksia” -projektia.

